

# Kompendium wiedzy o szkodach w środowisku

2020-11-19

## Szkoda w środowisku w powierzchni ziemi

Szkoda w środowisku w powierzchni ziemi to zmiana spowodowana przez podmioty i na zasadach, które zostały omówione w poprzednich publikacjach ale przez którą rozumie się zanieczyszczenie gleby lub ziemi, w tym w szczególności zanieczyszczenie mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Powierzchnia ziemi to ukształtowanie terenu, przy czym:

- a) gleba - oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody glebowej, powietrza glebowego i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie,
- b) ziemia - oznacza górną warstwę litosfery, znajdującą się poniżej gleby, do głębokości oddziaływania człowieka,
- c) wody gruntowe - oznaczają wody podziemne w rozumieniu ustawy Prawo wodne, które znajdują się w strefie nasycenia i pozostają w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiami.

Substancje powodujące ryzyko to w szczególności substancje, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 101a ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W przepisach wydanych na podstawie ww. artykułu określone zostały substancje oraz ich dopuszczalne zawartości w glebie oraz w ziemi, zróżnicowane dla poszczególnych właściwości gleby oraz grup gruntów, wydzielonych w oparciu o sposób ich użytkowania.

Co istotne, kryterium oceny wystąpienia szkody w środowisku w powierzchni ziemi jest zmiana albo zmiany powodujące mierzalny skutek w postaci przekroczenia dopuszczalnej zawartości w glebie lub w ziemi co najmniej jednej substancji powodującej ryzyko.

Szkodą w środowisku w powierzchni ziemi nie będzie zatem emisja do ziemi i gleby substancji powodującej ryzyko, a dopiero zanieczyszczenie powodujące przekroczenie dopuszczalnej zawartości takiej substancji w powierzchni ziemi. Niemniej pojawienie się emisji może zostać zakwalifikowane jako bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku w powierzchni ziemi.

Ocena szkody w środowisku w powierzchni ziemi nie jest uznaniowa i nie wiąże się ze spełnieniem niedookreślonych kryteriów prawnych (takich jak znacząco negatywny wpływ). Polega na badaniu zawartości substancji powodujących ryzyko w ziemi i glebie oraz porównaniu z ich dopuszczalnymi zawartościami określonymi w ww. przepisach. Szczegółowo ocenę zanieczyszczenia powierzchni ziemi określają przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Czy istnieją podstawy prawne odpowiedzialności administracyjnej za zanieczyszczenia powierzchni ziemi powstałe przed wejściem w życie przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie?

Tak. W takim przypadku mają zastosowanie przepisy Tytułu II Ochrona zasobów środowiska Działu IV Ochrona powierzchni ziemi ustawy Prawo ochrony środowiska. Co do zasady obowiązany do podejmowania środków zaradczych jest władający powierzchnią ziemi. Jedynie, gdy zanieczyszczenie powstało po dniu objęcia przez niego władania odpowiedzialność ponosi inny sprawca.

[Po więcej informacji zapraszamy do wcześniejszych publikacji.](#)

